

SOCIÉTÉ DE DROIT
D'AUTEUR DES JOURNALISTES
JOURNALISTEN
AUTEURSMATSCHAPPIJ

JOURNALISTEN & AUTEURSRECHT

Journalistenloket

08-02-2016

AUTEURSRECHTEN

Journalisten zijn auteurs

JAM (° 1995) opgericht door de AVBB (Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten van België) en de VJPP (Vereniging van Journalisten van de Periodieke Pers) - M.B. 25 november 1998.

- tweetalig (FR : Société de droits d'auteur des Journalistes = SAJ)

- + 3000 leden

2 soorten aansluitingen:

- *Beperkte* overdracht van rechten (beperkt tot de 'wettelijke licenties')

- *Volledige* overdracht van rechten ('wettelijke licenties' + beheer exclusieve rechten)

Controle door FOD Economie - Controledienst (statutenwijzigingen, nieuwe tarieven of verdelingsreglementen, financiële informatie)

→ **TRANSPARANTIE**

WETTELIJKE BASIS

WET : De wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten

Vanaf 1 januari 2015 werden alle “intellectuele eigendomsrechten” samengevoegd in **BOEK XI - Wetboek van Economisch Recht**. (publicatie in het B.S. 12.06.2014).

BASIS : De auteur van een literair of artistiek werk heeft als enige het recht zijn werk te reproduceren of te laten reproduceren (kopiëren). (Art. 165 WER)
→ **toelating vragen aan auteur!**

UITZONDERING : een auteur kan zich niet verzetten tegen de reproductie van zijn werk indien deze kopie bestemd is voor de **familiekring of voor privégebruik**. (art. XI. 190 WER)
→ wetgever voorziet in een **VERGOEDING**

AUDIOVISUELE WERKEN

BASIS : De **auteur** kan zich niet verzetten tegen de reproductie van geluidswerken en audiovisuele werken die in **familiekring** geschiedt en alleen daarvoor bestemd is. (art. XI. 190, 9° WER)

= **DE THUISKOPIE**

→ Denk aan : CD naar MP3-speler, een film van TV naar DVD, ..

Vergoeding : **Auvibel** (° 1995) : inning en de verdeling van de vergoeding voor **het kopiëren voor eigen gebruik van geluidswerken en audiovisuele werken** en (sinds december 2014) **literaire werken**

OOK VOOR : de **uitvoerende kunstenaars** (zangers, acteurs, ..) , de **producenten** van fonogrammen (platenfirma's) en audiovisuele werken (filmproducenten).

AUDIOVISUELE WERKEN

Hoe gaat Auvibel tewerk ?

Wie betaalt? de invoerder van apparaten

Hoeveel? Tarieven zijn vastgelegd in een KB (overleg met sectoren)

Voorbeelden: (excl.btw)

- MP3speler met een capaciteit 2GB - 16GB: 0,50 euro
vergelijk : verkoopprijs : Ipod Nano - 179 euro
- Geheugenkaart / USB stick met een capaciteit 16 GB: 1,35 euro
- Blanco CDR: 0,12 euro

Geen vergoeding op PC's

Recent : tablets

Toekomst : wat met cloud ?!

AUVIBEL

10 Beheersmaatschappijen

- de **auteurs** van op geluids- en beelddrager vastgelegde werken
- de **producenten** van op **geluidsdrager** vastgelegde werken (platenfirma)
- de **producenten** van op **audiovisuele drager** vastgelegde werken (filmproducent)
- de **uitvoerende kunstenaars** van op geluids- en beelddrager vastgelegde werken (zanger, balletdanser, acteur)

3 Colleges :

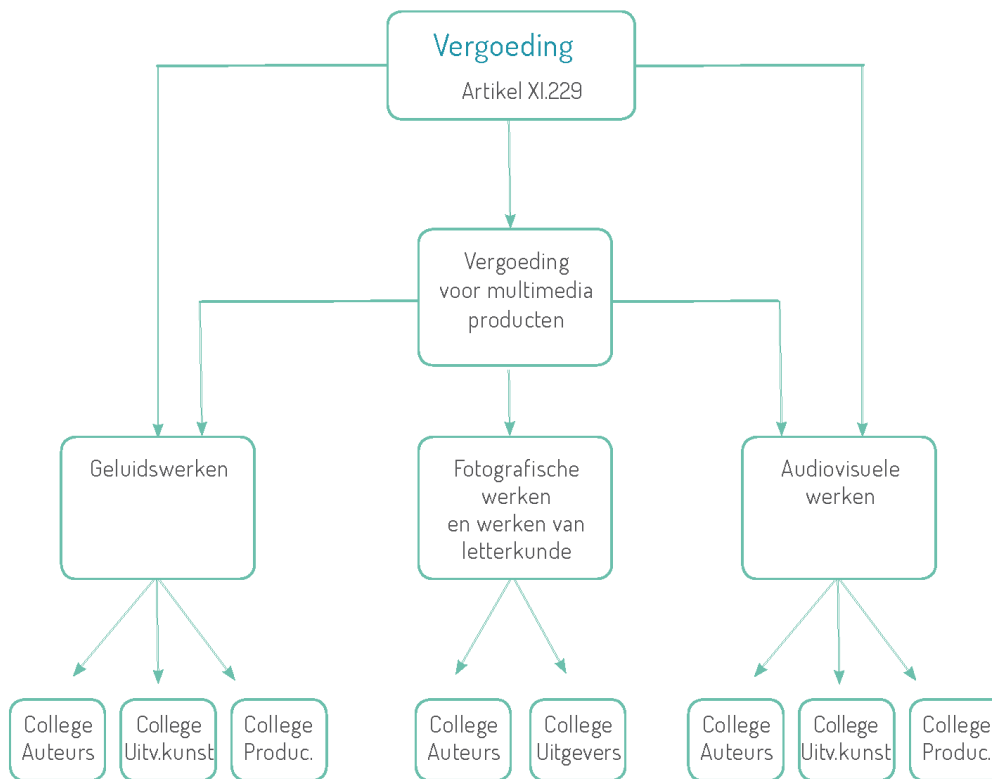
College van Auteurs

College van Producenten

College van Uitvoerende Kunstenaars

JAM : maakt deel uit van het college van auteurs (geluidswerken, audiovisuele en literaire werken) en is lid van de Raad van Bestuur van Auvibel

VERDELING THUISCOPIE DOOR AUVIBEL

AUVIBEL

Verdeling

Binnen elk **COLLEGE** : toepassing van het **verdelingsreglement**

College van auteurs :

- elke beheersmaatschappij doet opgave van repertoire
- **gedetailleerde informatie voor audiovisuele werken** : programma – rol (regisseur / auteur) - zender – tijdstip –duurtijd
- **Forfait voor geluidswerken**
- Auvibel betaalt auteursrechten aan beheersmaatschappij
- Beheersmaatschappij betaalt aan leden

Meer informatie over Auvibel: **www.auvibel.be**

GESCHREVEN WERKEN

Vergoeding : **Reprobel** (° 1997) : Belgische beheersvennootschap die de vergoedingen voor de **reprografie** en voor het **openbaar leenrecht** int en verdeelt.

1) Reprografierechten: tarieven vastgelegd in een K.B.

- **Kopieertoestellen** = de “*forfaitaire vergoeding*” (door de bijdrageplichtigen)

Wie betaalt ? Fabrikanten en invoerders van kopieerapparaten

Hoeveel ? In functie van apparaat (snelheid, aantal p/min)

Voorbeeld : kopieerapparaat (6 kopies per minuut) : 4,96 euro

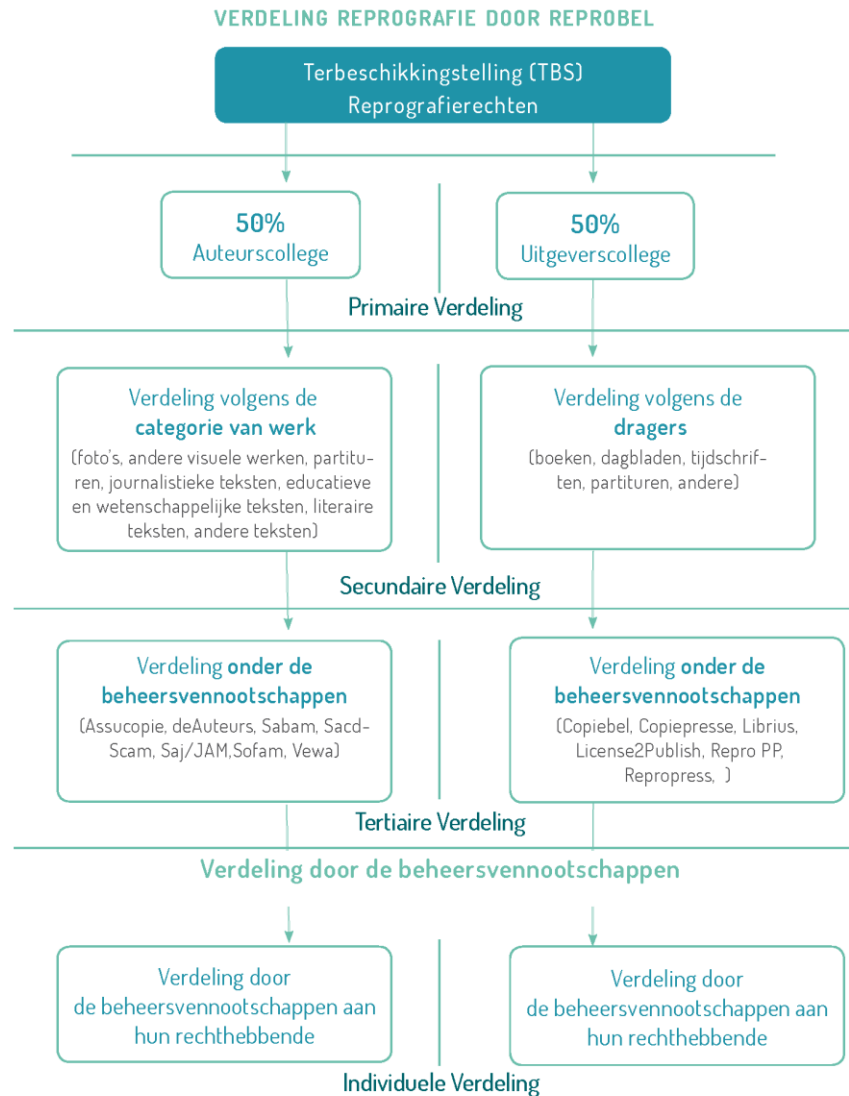
- **Kopieën** = de “*evenredige vergoeding*” (door de vergoedingsplichtigen)

Wie betaalt ? bedrijven, copyshops, overheidsinstellingen, scholen, ..

Hoeveel ? ‘evenredige vergoeding’, gebaseerd op een schatting van het aantal kopieën uit beschermde werken.

Voorbeeld > 0,0194 euro per zwart-wit kopie

Wordt (> 10 jaar) verwacht : + printers & prints (VG Wort arrest HvJ 2013)

GESCHREVEN WERKEN

Het Europese Hof van Justitie 12 november : [Hewlett Packard / Reprobel](#)
Conformiteit Belgische wet met de Europese richtlijn 2001/29

Pijnpunten :

- Bladmuziek
- illegale copies
- [Split tussen uitgevers en auteurs \(50%-50%\)](#)
- Vergoedingssysteem / tarieven ?

Reparatiewetgeving ?

FOD Economie is aan zet.

GESCHREVEN WERKEN

2) Leenrecht :

Boeken ontlenen in de bibliotheek

Collectieve regeling (enkel via beheersmaatschappijen)

Pas 10 jaar na de Auteurswet!

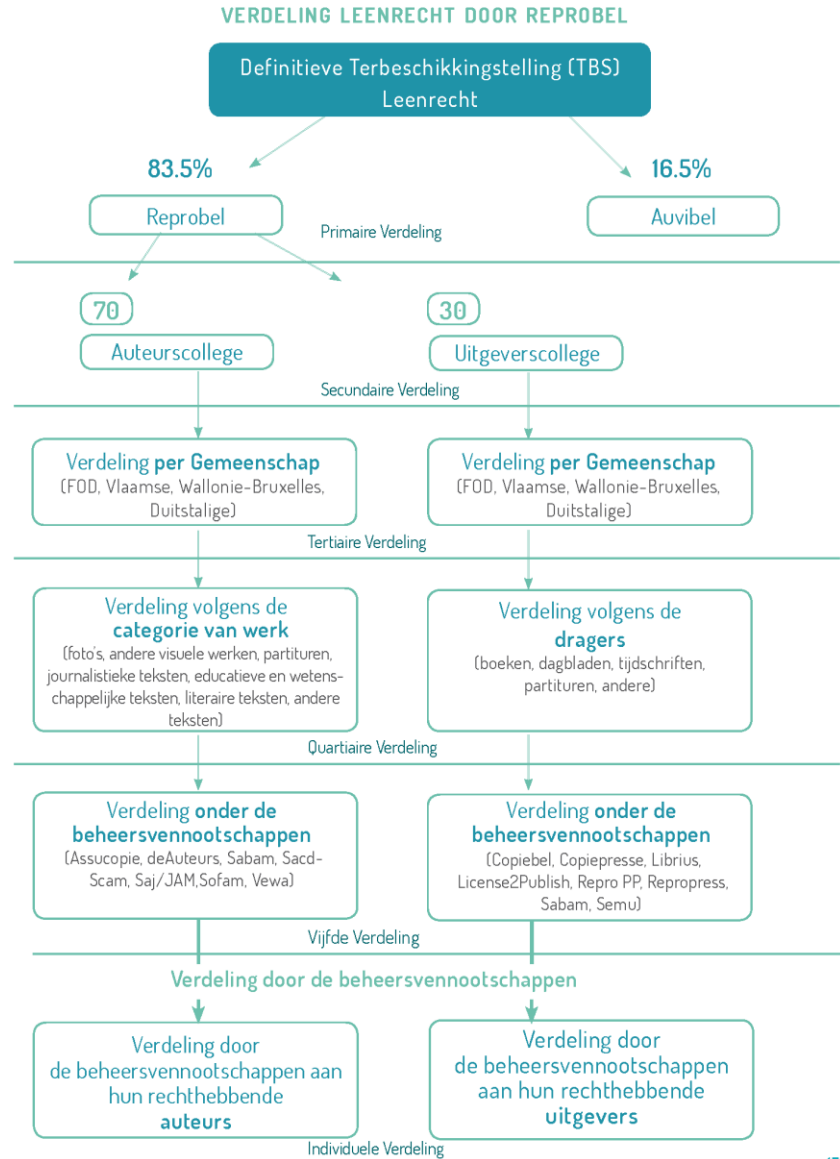
Wie betaalt? Bibliotheken

Hoeveel ?

> Voordien : jaarlijks : 0,50 euro/per kind & 1 euro/per volwassene

Europees Hof van Justitie : Veroordeling van de Belgische Staat (VEWA-arrest)

> Nieuwe tarieven : in functie van collectie en uitleningen

REPROBEL

Verdeling

Reprobel : **15** beheersvennootschappen:

Auteurs van literaire werken, van educatieve en wetenschappelijke werken.

Fotografen, scenaristen, illustratoren, journalisten,

Uitgevers van boeken, kranten, tijdschriften en muziekpartituren

Onderverdeeld in 2 colleges : **Auteurscollege & Uitgeverscollege**

JAM zetelt Auteurscollege en is lid van de raad van bestuur

Meer informatie over Reprobel : **www.reprobel.be**

WETTELIJKE LICENTIES / EXCLUSIEVE RECHTEN

Auvibel en Reprobel = **wettelijke licenties**

- Thuiskopie
- Reprografie
- Leenrecht
- De digitale uitzonderingen voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

JAM beheert ook de “exclusieve” rechten van de journalisten

o.m. door collectieve akkoorden met uitgevers (hergebruik van werken), VRT

OVEREENKOMST

Opdrachtgever / werkgever

AUTEURSRECHTEN

1. Vermogensrechten

- a. Reproductierecht
- b. Openbaar maken van zijn werk

> **Arbeidsovereenkomst of freelancecontract**

(Vergoeding per exploitatiewijze)

2. Morele rechten

- a. Recht op integraliteit van zijn werk
- b. Vaderschapsrecht
- c. Recht om al dan niet anoniem of onder een pseudoniem op te treden
- d. Divulgiatierecht

> **Niet overdraagbaar**

Audiovisuele sector – vermoeden van overdracht van auteursrechten ten gunste van de producent (maar inning door beheersmaatschappij)

JAM & HAAR LEDEN

Informatie & Advies

- Erkenning : werk van journalist is auteursrechtelijk beschermd
- Afsluiten van contracten met uitgevers voor hergebruik van werken
- Advies bij de ondertekening van contracten (freelance, bedienden)
- Advies bij wetwijzigingen (oa fiscaliteit – roerende voorheffing)
- Optreden bij schending van de rechten (bv. plagiaat) / gerechtelijke procedure

CONTACT

JAM

Praktische informatie : info@jam.be

Juridische vragen : jurist@jam.be

www.jam.be

Bedankt voor uw aandacht
Anne-Lize Vancraenem
02/777.08.30